

Kázání Marka Vanči z 10. ledna 2016 v Krucemburku

I. čtení: Mk 2, 1-12

II. čtení: Iz 44, 21-22

Milé sestry a milí bratři,

zapomnětlivost nám velmi znepříjemňuje život. Všichni to známe: čím jsme starší, tím více nás sužuje. Naše hlava už není schopná podržet všechno, co do ní ukládáme. Ale výmluvy nám nepomohou, ať je zapomnětlivost sebepochopitelnější, stejně na ni doplácíme. Někdy jen v drobnostech, stojí nás zbytečný čas návratů a nových pochůzek; jindy může mít docela vážné důsledky pro nás nebo i pro druhé.

V biblické řeči slovo „pamatuj“ však míří ještě mnohem hlouběji, než v běžném užití. Zasahuje až do základní roviny naší bytosti. Jde o prvotní skutečnost, která ti byla oznámena: Bůh nezůstává cizí a vzdálený. Sklonil se k tobě, oslovil tě, provedl své dílo spásy. Tím se všechno mění. Ty ses to dozvěděl, bylo ti to zvěstováno. Necht' je v tobě přítomné, co ti takto bylo sděleno, dej si pozor, abys byl v tom poselství pevně zakotven. Neboť zapomenout na toto základní znamená tragické vykořenění ze živné půdy, beznadějný konec a zánik. Kdybys zapomenul, dostaneš se naprosto mimo pravý smysl svého života, mineš se vším, co ti Bůh připravil.

Máme pamatovat, nesmíme ztratit z mysli, co Bůh s námi učinil. Prorok říká: Vyvolil tě jako Jákoba a jako Izraele, utvořil, zformoval tě jako svůj lid. Dal ti podobu, povolal tě za svého služebníka, vykoupil tě z otroctví, abys byl jeho vlastní.

Kdo chce být příliš svobodný, kdo chce být sám svůj, toho taková zvěst pobouří. Ideálem dnešního člověka skutečně je nikomu nepatřit, nikomu nesloužit, na nikom nebýt závislý, být svobodnou bytostí. Je to lákavá představa. Na druhé straně však vidíme, co sebou tato svoboda nese. Ještě nikdy nebylo v dějinách tolik zvůle, tolik anarchie, tolik rozkladu a teroru, tolik vražd, tolik užívání drog. Tak vypadá v tomto světě nešťastně pochopená osobní svoboda. Je to draze zaplacená svoboda.

„Já jsem tě utvořil – u mne nebudeš zapomenut“, praví Bůh ústy proroka. Jak zvláštní. Napomínáme se „pamatuj“ a dostáváme ujištění: „umne nebudeš zapomenut“. Mnohokrát nás Pán Bůh tak ubezpečuje. Vzpomeňme třeba na výrok: „Kdyby matka zapomněla na své nemluvně, já na tebe nezapomenu“. A prorok v hluboké a silné víře ví a vyznává: „když my jsme nevěrní, on zůstává věrný“.

Sestry a bratři, to je základ všeho, že my všichni jsme nevymazatelně v Boží paměti. Proto se máme a smíme rozpomínat, pamatovat, a když zapomeneme, máme si to znovu uvědomit, třeba prostřednictvím svědectví církve – patříme jemu. Protože je to zapsáno v Boží paměti jednou provždy. Boží paměť neselhává jako ta naše. Tam je to zaznamenáno na věky věků. A jsme-li my, neděli co neděli shromáždění ke slyšení zvěstovaného slova, pak se děje právě tohle. Do bídné paměti našeho srdce, ze kterého to ten Zlý pořád hledí nějak gumovat a vymazávat, do našeho mozku se zapisuje znovu a znovu jako nepochybná pravda: „já jsem tě utvořil, u mne nebudeš zapomenut“.

Pak se ale může stát, že se lekne vlastní hříšnosti a napadne nás úzkostná otázka. Nepřekáží tomuto Božím rozhodnutí naše hříchy? Když se proviním proti někomu z lidí, tak to se dává do pořádku jen velmi těžko, ale co když se proviním proti Bohu, co pak? A já se určitě proti němu proviňuji!! Není také tím vztah jeho lásky k nám narušen a rozvrácen? Platí ještě všechno to krásné, co jsme před tím směli říci?

Bůh prorokovými ústy srovnává naši nevěru a všechny naše viny s hustým oblakem a s mraky. To znamená, že náš hřích a naše nevěra a neposlušnost nás od něj skutečně odcizují; zamlžují, znemožňují přímou cestu, zatemňují světlo Boží lásky. A přesto jsou jen jako oblak, jak mrak a stín, bez trvalé a pevné podstaty. Zakrývají Boží světlo, ale nemohou je zhasnout. Jsou jenom negací jasu a světla, jenom jeho popřením. Ale na Boha si naše viny nepřijdou: „já je zaženu, zahladím, rozptýlím, praví Bůh Hospodin. Úplně ode mne zmizí. Neurčují mne, nejsou nade mnou pány, naopak já jsem Pánem nad nimi. Mně patří budoucnost, já určuji, jak to bude, moje je skutečnost, ne

jejich. Já tu rozhoduji. Já jsem rozhodnul, že zaženu, zahladím tvé nepravosti a hříchy, a když jsem se tak rozhodnul, tak s tím nikdo nic neudělá. Četli jsme, v evangeliu, sestry a bratři, jak k Ježíšovi donesli toho ubožáka a čekali na uzdravení. Ale první, co Ježíš udělal, bylo, že svým Slovem rozptýlil zatemňující oblak a stín. „Odpouštějí se ti hříchy“ řekl, a světlo Boží lásky se opět rozzářilo v celé své slávě.

Hospodin Bůh ujišťuje svůj lid, původně Izrael, ale zcela jistě i nás – nejsi můj služebník, protože ses k tomu svobodně rozhodnul, protože sis mě vybral v konkurenci jiných pánů, kteří se o tebe ucházeli. Sotva bys v takovém případě dosáhnul jistoty. Co když ses mylil, co když jsi zvolil špatně, anebo, co když jsi zvolil předčasně a ten správný pán teprve přijde? Ale hned je Boží lid ujištěn – ne nemusíš opírat svou touhu po jistotě o vlastní tak nespolehlivé rozhodnutí. Tvá jistota spočívá v tom, že já jsem si tě povolal a zformoval, já tě učinil svým služebníkem. Moje láska předchází tvou volbu. Ty ses pro mne rozhodnul proto, že já jsem se rozhodnul pro tebe, dávno před tím, než jsi existoval. Pán Ježíš říká: „ Ne vy jste mne vyvolili, ale já jsem vyvolil vás“.

Proto slyšíme na konci 22. verše naléhavou výzvu: „ Navrať se ke mně, já tě vykoupím“. Anebo jak zní překlad kralických: „Navrať se ke mně, neboť jsem tě vykoupil“. Všechno může začít znovu, jak jsme to slyšeli ze čtení evangelia: omilostněný hříšník vstane a postaví se zase na nohy, které mu Bůh stvořil proto, aby po nich chodil. Všechno je zase ve velikém a krásném pořádku, protože Ježíš toho člověka vrátil zpět k Bohu, když mu odpustil hříchy a vrátil pohyblivost.

Jenomže uprostřed tohoto krásného výhledu se nás znovu zmocní pochybnost. Známe ty své nové začátky! Máme za sebou až příliš mnoho zkušeností se svými odhodláními, předsevzetími a rozhodnutími. Víme přece své. Omilostněný stojí znovu na startu, ale jak to sním bude dopadat na dráze? Nebude znovu zakopávat, klopýtat, mořit se, klesat a selhávat? Kde je vlastně záruka, že to neskončí jako prve? O co opřít naději, že ten svůj nový závod života úspěšně doběhneme až do cíle, kde nás čeká koruna pro vítěze?

A právě tady nás Pán Bůh ujišťuje. „Už jsem tě vykoupil“. Neboj se, už nejsi odkázán na vlastní síly a odsouzen prohrávat vlastními slabostmi. Už je všechno vyřízeno, můj Syn za tebe zaplatil plnou cenu. Vstal z mrtvých a bdí nad tebou. Ty běžíš, chvátáš usilovně k cíli – ale on už tě uchopil svým Duchem a nese tě svou předivnou mocí. Nikdo a nic už tě nevyrvé z jeho ruky.

Amen